

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور (بند «الف»، تبصره «۴» ماده واحده) - پیشنهاد بازگشت به لایحه

مقدمه

ضرورت و اهمیت توسعه علم، فناوری و نوآوری به عنوان مهمترین پیشران‌های بهره‌وری و رشد اقتصادی بر همگان آشکار است. تأکید بر تقویت توان علمی و فناوری و نوآوری کشور در اسناد بالادستی همچون «سیاست‌های کلی علم و فناوری» ابلاغی مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۳ با محوریت سیاست‌هایی از قبیل افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به حداقل ۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴، توسعه علوم و فناوری‌های جدید، پشتیبانی از کارآفرینی و فعالیت‌های نوآورانه و توانمندسازی بخش خصوصی و تعاونی، اهمیت روزافزون این مسئله برای کشور را نشان می‌دهد. همچنین در بند «۲» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نیز بر پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقای جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه تأکید شده است.

مخصوص صحن علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۴۸

شماره چاپ:

۸۰۰

بیان موضوع

براساس ماده (۵) قانون «حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات» (۱۳۸۹)، به منظور کمک به تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض‌الحسنه و تسهیلات بدون اخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس شد و اساسنامه آن نیز در سال ۱۳۹۰ به تصویب هیئت وزیران رسید. برخی از خدمات این صندوق شامل اعطای وام قرض‌الحسنه برای تولید نمونه، اعطای تسهیلات تجاری‌سازی، ارائه ضمانتنامه و ارائه خدمات لیزینگ می‌باشد. طبق تبصره «۲» این ماده، سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی به میزان سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و به تدریج حداکثر ظرف سه سال از محل صندوق توسعه ملی یا حساب ذخیره ارزی تأمین می‌شود. با وجودی که طبق قانون انتظار می‌رفت تا پایان سال ۱۳۹۳ سرمایه اولیه صندوق تأمین شود و علیرغم پیش‌بینی اعتباراتی برای تأمین سرمایه صندوق از قانون ۱۳۹۰، تخصیص منابع مالی به این صندوق عملاً از سال ۱۳۹۳ به طور جدی انجام شد. (جدول ذیل)

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۱۱/۹

معاونت پژوهش‌های

زیربنایی و امور

تولیدی

دفتر: مطالعات

ارتباطات و

فناوری‌های نوین

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۵۷۶۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۱۱/۱۴

جدول مروری بر احکام تأمین منابع صندوق نوآوری و شکوفایی در ماده واحده قوانین

بودجه ۱۳۹۰-۱۳۹۶ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۷

قانون بودجه	بند	متن قانون	توضیحات
۱۳۹۰	جزء «ح» بند «۲» ماده واحده	از محل افزایش درآمد حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی مازاد بر مبالغ مندرج در بند «۱» قانون، یک میلیارد دلار (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) بابت صندوق نوآوری و شکوفایی و فناوری‌های نوین اختصاص می‌یابد.	طبق گزارش تفریح سال ۱۳۹۰ اعتبار پیش‌بینی شده در قانون به صندوق نوآوری و شکوفایی تخصیص نیافته است.
۱۳۹۱	بند «۲-۳» ماده واحده	از محل مازاد ارز حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی پس از تأمین مصارف صدر بند مذکور، پانصد میلیون دلار (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) برای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - صندوق نوآوری و شکوفایی اختصاص داده شود.	طبق گزارش تفریح سال ۱۳۹۱ اعتبار پیش‌بینی شده در قانون به صندوق نوآوری و شکوفایی اختصاص نیافته است.
۱۳۹۲	اعتبارات ردیف‌های موردی موقت	۷۵۰,۰۰۰ میلیون ریال کمک به افزایش سرمایه دولت در صندوق نوآوری و شکوفایی	
۱۳۹۳	بند «ح» تبصره «۵» ماده واحده	صندوق توسعه ملی مکلف است هم‌ارز ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار برای افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان به صورت تسهیلات اختصاص دهد. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند در مرکز مبادلات ارزی صورت می‌گیرد.	به شکل اعتبار ۵,۳۰۰,۰۰۰ میلیون ریالی برای معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور - کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی منظور شده بود، ولی تخصیص نیافت.
۱۳۹۴	بند «ج» تبصره «۵» ماده واحده	به‌منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به‌ویژه تبصره «۲» ماده (۵) قانون مذکور معادل ریالی مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.	به شکل اعتبار ۸,۵۵۰,۰۰۰ میلیون ریالی ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور - برای کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی تخصیص یافته است.
۱۳۹۵	بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده	به‌منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به‌ویژه تبصره «۲» ماده (۵) قانون مذکور معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.	به شکل اعتبار ۵,۹۹۴,۰۰۰ میلیون ریالی ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (ردیف ۱۰۱۰۵۲-۸-جدول ۷) برای کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی تخصیص یافته است.
۱۳۹۶	بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده	به‌منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به‌ویژه تبصره «۲» ماده (۵) قانون مذکور معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.	به شکل اعتبار ۶,۶۰۰,۰۰۰ میلیون ریالی ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (ردیف ۱۰۱۰۵۲-۸-جدول ۷) برای کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی تخصیص یافته است.

قانون بودجه	بند	متن قانون	توضیحات
۱۳۹۷	بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده	به منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به‌ویژه تبصره «۲» ماده (۵) قانون مذکور و ماده (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.	به شکل اعتبار ۷,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریالی ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (ردیف ۸-۱۰۱۰۵۲-جدول ۷-۱) برای اجرای ماده (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (۳۹۰۰ میلیارد ریال) و کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی (۳۱۰۰ میلیارد ریال) منظور شده است.

تا آذر ۱۳۹۶، مبلغ ۲۶۹۰ میلیارد تومان از سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی (که ۳۰۰۰ میلیارد تومان است) تأدیه شده است. توجه دولت به تأمین سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ نیز دیده می‌شود. معادل ریالی اعتبار مندرج در بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به ارزش ۷,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال در قالب ردیف بودجه ۸-۱۰۱۰۵۲-جدول برآورد اعتبارات دستگاه‌های اجرایی (جدول ۷-۱) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ ذیل معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و برای اجرای ماده (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی منظور شده است. با این وجود، این بند در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۷ در کمیسیون تلفیق، به تصویب نرسید و از لایحه حذف گردید.

جمع‌بندی و پیشنهاد

با توجه به اینکه موضوع بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده لایحه بودجه ۱۳۹۷، از یک طرف دارای سابقه قانونی بوده و در تحقق بخشی از اهداف قانون دائمی «حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات» ارائه شده و از طرف دیگر میزان سرمایه تأدیه شده صندوق نوآوری و شکوفایی هنوز به‌طور کامل تأمین نشده است، لذا پیشنهاد می‌شود بند «الف» تبصره «۴» ماده واحده به‌شرح زیر احیا و به لایحه بودجه ۱۳۹۷ بازگردد.

به منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به‌ویژه تبصره (۲) ماده (۵) قانون مذکور و ماده (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.